

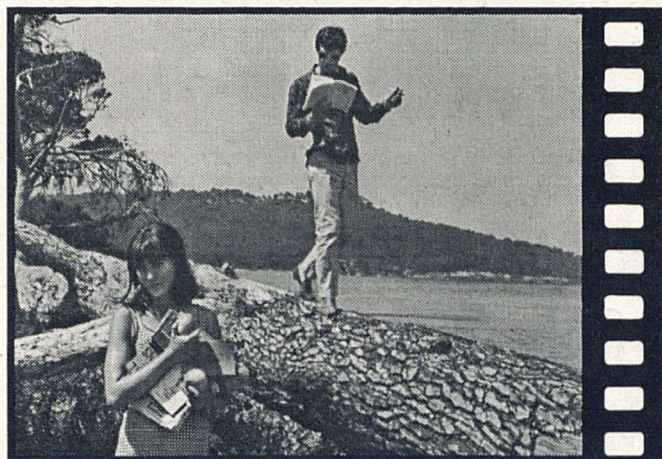
les valoracions són *El piano* i *La llista de Schindler*.

Després que l'elit novaiorquesa consagrà la pel·lícula de Jane Champion com una cimeira del gènere, «The New Yorker» va publicar un demolidor *Deu raons per odiar El piano*. Jo en conec almenys trenta més, però el que és rellevant és el brusc tomb en el que pugui tenir de *chic* una cinta que no ha tengut temps ni de passar de moda. En el segle de la suspensió dels judicis morals, era inevitable la líquüefacció dels preceptes estètics. D'això ve que aquests grans dialèctics que segueixen sent els francesos hagin aplicat la *deconstruction* de Derrida a la darrera jeremiada d'Spielberg. El poble que ha arruïnat Eurodisney acusa *La llista de Schindler* d'edulcorar l'holocaust fins arribar a fer-lo atractiu. A crítics espanyols de molta escuma els ha faltat temps per moderar la seva *pel·lícula del segle en temps* menys estridents.

Abunda també el cas contrari. Woody Allen va pagar a través de *Manhattan Murder Mystery* la factura per haver-se'n anat a jeure amb la filla de la seva dona. Aquesta primera impressió s'ha corregit amb el temps, encara que el pes dels gurús nord-americans ha impedit als seus vassalls locals expressar-se lliurement. El millor que li pot succeir a una obra d'art en l'actualitat és la penombra, literalment a *Terres de penombra*, que basa el seu èxit homogeni a no haver estat mai massa aflagada ni massa vituperada. El revisionisme no s'ha inventat avui, però els seus cicles eren normalment més llargs, vegeu sinó el cas Van Gogh.

El fundador del «New Yorker» ja esmentat es resistia fa set dècades a criticar pel·lícules, amb l'excusa que *el cine és un entreteniment per a velles i marietes*. La seva revista, que té avui raó de ser en el repàs i el comentari del cel·luloide, hauria de replantejar-se la seva comesa davant la fragilitat que fa de *Johnny Guitar* avui un producte insuportable, una altra volta en aquesta capçalera novaiorquesa tota valoració presumeix de definitiva, i la postmodernitat ha desguarnit el còmode ordre de la irreversibilitat de la finalitat de les coses. Només una passa separa el que és fatal del que és banal. Crec que ja l'hem travessat.

MATIAS VALLÉS

FOTOGRAMA DE *PIERROT LE FOU* DE J. L. GÓDARD.

Els millors moments del cinema

Els millors moments del cinema no succeeixen mai a les sales de cinema. No és paradoxa: és, almenys per mi, l'essència de l'art. Nodrits de símbols, mites i altres companyies travessem la vida. Uns amb més gràcia o encert que els altres. ¿Qui amb el desig d'un *bell morir*? ¿Qui suïcida sempre?. I n'hi ha que estem veritablement enverinats pels moments viscuts davant la pantalla, a les fosques, nus amb part del jo deixada al guarda-roba. Veritablement podrits de cinema.

Ja és la mala hora. La bona gent dorm el bon somni. La llum color caramel d'un bar obert, potser el rètol que amb prou feina il·lumina la cantonada em xucla cap a l'interior. Si no se sentís la veu de Nick Cave enmig la boira blava del tabac no m'hauria tret la jaqueta i l'hauria llançada sobre el tamboret, recobrint-lo, abans d'asseure'm. Algú m'ha vist com un antic àngel que té set i cerca el pols dels éssers humans allà on els humans cerquen el que la vida els amaga o els roba. Parlem del temps —ens agrada parlar-ne—, hi ha tantes formes al cel, tants colors a les tardes que porten pluja!. I, és clar, de Wenders. Poc abans de tancar els ulls, quan el vent udola als carrers i el cel clareja, passes el teu polze al voltant dels llavis. Dos, tres cops. Dos, tres cercles encantats. Pensem al mateix temps en *Pierrot le fou* i això ens fa somriure. Ens adormim abraçats, tranquils, podrits de cinema.

EMILI MANZANO